

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Rasmus Petell

Teknisk analys vid köp av aktier och försäljning av köp- och säljsignaler

Företagsekonomi

2016

VASA YRKESHÖGSKOLA

Företagsekonomi

ABSTRAKT

Författare Rasmus Petell

Lärdomsprovets titel Teknisk analys vid köp av aktier och försäljning av köp- och säljsignaler

År 2016

Språk svenska

Sidantal

Handledare Helena Blomquist

Jag kommer i detta arbete att undersöka hur man kan ta hjälp av teknisk analys vid köp av aktier och huruvida privatpersoner är villiga att köpa köp- och säljsignaler som framtagits med hjälp av teknisk analys.

I teoridelen beskriver jag en del av de olika instrumenten och modellerna man använder sig av inom teknisk analys och hur man ska tolka dessa.

Som forskningsmetod har jag valt att använda mig av kvantitativ datainsamling.

Frågeformuläret har delats genom Twitter och e-post för att få så många svar som möjligt.

I resultatkapitlet kommer jag att analysera all data jag samlat in ifall människor är villiga att köpa köp- och säljsignaler vid köp av aktier.

Resultatet visar att de flesta människor som deltagit i undersökningen har en viss överblick över vad teknisk analys innebär och hur det fungerar.

ABSTRACT

Author Rasmus Petell
Title Using technical analysis when buying stocks and selling
buy- and sell signals
Year 2016
Language Swedish
Pages
Name of Supervisor Helenea Blomquist

In my thesis I will do a research on how you can use technical analysis when buying stocks and whether people are willing to buy buy-and-sell signals based on technical analysis.

In the theoretical part I will describe some of the instruments and models that you can use and how to read them.

I have chosen to collect and analyze quantitative data as my research method. The questionnaire has been published via Twitter and e-mail in order to collect as many answers as possible.

In the part where I present my results I will analyze the collected data on whether people are willing to buy buy- and sell signals as a help tool when buying stocks.

The result shows that most of the people that participated in the research know what technical analysis is and how it works.

Table of Contents

1. Inledning	5
1.1 Syfte	5
1.2 Problemområde	6
2. Teori	8
2.1 Trendlinjer	8
2.2 Stöd och motstånd	10
2.3 Glidande medelvärde MA50,MA200	11
2.4 Bollinger band.....	14
2.5 Formationer	15
2.5.1 Huvud-Skuldra	15
2.5.2 Upp och nedvänd huvud-skuldra	16
2.5.2 Dubbel- Och trippeltopp (Failure swing)	17
2.5.3 Dubbel- och trippelbotten	18
2.5.4 Stigande rätvinklig triangel.....	19
2.5.5 Fallande rätvinklig triangel	20
2.5.6 Fallande kil.....	21
2.5.7 Stigande kil.....	22
2.6 Volym.....	23
2.7 Aktieblankning	24
3. Metod	25
3.1 Kvantitativ metod	26
4. Analys	30
Teknisk analys av Hansa Medical AB - Köpsignal.....	30
4.1 Teknisk analys av Cellavision AB – Säljsignal	31
5. Resultat	32
Undersökningens mål.....	32
Undersökningsmetod.....	32
Analys av frågeformulär	36
6. Slutdiskussion	40
Källor	44

1. Inledning

Jag har det senaste året börjat intressera mig mer och mer av att använda mig av teknisk analys när jag handlar aktier. Eftersom man med hjälp av teknisk analys inte ska behöva blanda in känslor när man köper och säljer aktier utan tanken är att man enbart ska kunna lita på de signaler som de olika instrumenten ger.

Jag kom in på teknisk analys efter att jag börjat följa flera olika twitterprofiler som har day- eller swingtrading som heltidsjobb eller som en extra inkomstkälla vid sidan av sitt huvudsakliga arbete. Med daytrading menas att man köper och säljer en aktie under en och samma dag och äger inte någonting när marknaden är stängd för handel. Detta för att man inte vill riskera att det kommer dåliga nyheter när marknaden är stängd och att man därför inte kan sälja sina aktier och därmed riskera större förluster.

Swingtrading betyder att man håller en aktie från en dag till några veckor. Här analyserar man mer vilken trend en aktie har. Är aktien i en stigande trend så behåller man den i en längre tid och försöker rida på uppgången för att få en större avkastning.

1.1 Syfte

Syfte och bakgrund med detta slutarbete är att ta reda på ifall man kan tillämpa teknisk analys vid köp av aktier som man har tänkt behålla från en dag till flera veckor. Jag vill veta om man kan med hjälp av teknisk analys sälja analyser med köpsignaler som en tjänst till privatkunder.

Målet är att få en klar bild av ifall man kan använda sig av teknisk analys när man handlar aktier. Jag är intresserad av att ta reda på om man med hjälp av att applicera olika instrument på historisk data kan få fram vart en aktie är på väg.

Eftersom det i dagsläget blir allt populärare att handla med värdepapper så söker folk olika sätt för att tjäna så kallade ”enkla pengar”. Teknisk analys har flera verktyg som man kan ta hjälp av för att analysera vart en aktie är på väg. Med hjälp av dessa kan man handla med aktier utan att behöva blanda in känslor.

Det är lätt att man bara applicerar ett instrument på en aktie och köper den utan att analysera hur aktien har betett sig och i vilken trend den är inne i. Olika instrument ska användas på olika sätt beroende på en rad olika faktorer. Exempel på detta kan vara, hur stor omsättning det är i aktien om aktien är i en nedåt- eller uppåtgående trend.

1.2 Problemområde

Varför lär sig inte alla människor teknisk analys ifall det fungerar? Kanske det kan bero på att teknisk analys erbjuder så otroligt många olika instrument som man kan applicera på en aktie, men det är svårt att veta vilken av dessa som fungerar och när man ska använda sig av ett visst instrument. Detta kan vara en av orsakerna till varför vissa människor inte tror att teknisk analys fungerar, just för att det inte finns ett ”magiskt” instrument som fungerar på alla aktier i alla situationer och ger dig de rätta köp- och säljsignalerna.

Blandar människor in sina känslor när de använder sig av teknisk analys och gör beslut enligt magkänsla istället för vad indikatorerna säger? Det är en annan fråga man kan ställa sig. Det är lätt att man går emot indikatorer bara för att det inte ”känns rätt”. Detta vill jag ta reda på genom att själv göra analyser på olika aktier samt köpa aktier med hjälp av dessa instrument. Jag har valt att själv köpa aktier för att få in den psykologiska och känslomässiga aspekten för att se hur man reagerar.

Antingen tror människor på teknisk analys eller så gör de det inte. De som inte tror på teknisk analys förlitar sig på fundamental analys som betyder att man tittar på hur bolaget har presterat, hur försäljningssiffrorna ser ut, hur deras lönsamhet är samt vad bolagets rapporter säger. Fundamentala analytiker tänker oftast på längre sikt och gör inte kortsiktiga investeringar för att sedan sälja efter några dagar eller veckor.

Jag kommer även att göra egna tekniska analyser på olika aktier för att själv få en uppfattning ifall teknisk analys fungerar. Jag är intresserad av att veta ifall teknisk

analys går att tillämpa för kortsiktiga investeringar. Med kortsiktiga investeringar så menar jag ett tidsspann på allt från timmar till några månader.

2. Teori

Både en teknisk analytiker och en fundamental analytiker kan vara överens om att en aktie som står i 5 euro ska stiga uppåt. Fundamentala analytikern säger "aktien kommer att stiga för omsättningen har ökat med 100% i det tredje kvartalet"

Den tekniska analytikern säger "sjunker priset under 5 euro lär vi se ett ras på 10-12%"

Oftast får båda rätt men innan aktien steg så föll den under 1-2 dagar med 10-12% för att sedan vända uppåt. Detta kan den som använder sig av teknisk analys utnyttja för att få en större avkastning gentemot den som använder sig av fundamental analys inte bryr sig om detta för fallet varade ju bara i några dagar.

2.1 Trendlinjer

En aktie i en uppåtgående trend fastställs av att nya toppnoteringar hela tiden görs efter den föregående toppnoteringen. Aktien kommer göra små rekyler nedåt under korta perioder men även dessa bottennoteringar kommer att göra högre bottennoteringar än den förra. En uppåtgående trendlinje drar man från den lägsta bottennoteringen så att den vidrör utan att skära den följande bottennoteringen som då i detta fall ska vara högre än den förra bottennoteringen. Den man bör tänka på när en aktie är i en uppåtgående trend är att desto fler bottennoteringar som skapas utan att aktien skär igenom och byter trend är ett tecken på att trenden bara starkare. En uppåtgående trendlinje ses i bild nummer 1.

Bild 1

En nedåtgående trend i en aktie fastställs av att den hela tiden gör lägre bottennoteringar än den föregående bottennoteringen. Aktien kommer att göra små rekyler uppåt under korta perioder men även dessa toppnoteringar kommer att vara lägre än den föregående toppnoteringen. En nedåtgående trendlinje dras från den topp därifrån kursen vänt nedåt utan att skära den lägre toppnoteringen som görs. Se bild 2.

Bild 2

Detta är en bra baskunskap för att hitta trender i aktier för den som vill använda sig av teknisk analys. Med hjälp av detta kan du lägga dina känslor åt sidan och inte låta dem påverka dig, ifall du anser att en aktie ska gå åt ett annat håll en trendlinjen.

(Bernhardsson 1996: 254-257)

(Colburn Hardy 1984: 30-31)

2.2 Stöd och motstånd

Stöd och motstånd skapas när en akties handel har varit samlad vid en viss prisnivå. Med detta menas att det har varit mycket handel vid ett visst pris och därmed bildas stöd och motstånd. Stöd bildas vid nedgång när det finns mycket köpare vid en speciell nivå. Likaså bildas motstånd när en aktie har uppnått en viss prisnivå och människor väljer att sälja sina aktier för det priset.

Stöd- och motståndslinjer drar man horisontellt längs med bottnar och toppar i aktiepriset. En aktie kan länge ha stått i 15 euro för att sedan oväntat dra iväg till 20 euro.

En stödnivå kommer då att uppstå kring 15 euro, eftersom dom som valde att sälja sina aktier, eller misslyckades med att köpa runt 15 euro kommer att försöka köpa aktien när den gör en rekyl nedåt. En stömlinje blir allt starkare om detta upprepas flera gånger utan att man bryter igenom stömlinjen. Med detta menas alltså att varenda gång en MA-linje bryter en annan så sker det ett trendbrott.

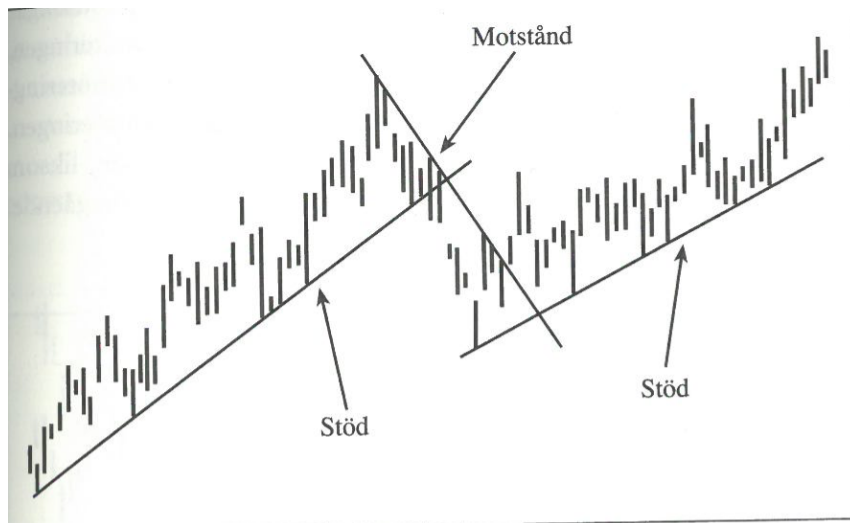

Bild 3

(Bernhardsson 1996)

(Bernhardsson 1996: 258-261)

2.3 Glidande medelvärde MA50,MA200

Glidande medelvärde, eller som det heter på engelska Moving Average är ett annat sätt att fastställa en akties trend.

Joseph Greenville har i flera år gjort en stor mängd datakörningar på olika aktier och kommit fram till att 200 dagars glidande medelvärde (MA200) är den trend som pekar ut den långsiktiga trenden, detta kan även kallas för primärtrend. 34 dagars glidande medeltrend (MA34) pekar ut mellantrenden (sekundära trenden).

Fem dagars glidande medelvärde (MA5) pekar ut den korta trenden(tertiärtrend)

Grundsynen är ganska så simpel: Om en kortare MA-linje bryter en längre MA-linje uppifrån ner så ska detta tolkas som en sälj signal. Bryter en kortare MA-linje en längre MA-linje nerifrån upp så ska detta tolkas som en körsignal.

Joseph Granville har åtta stycken grundregler som används när man vill handla med glidande medelvärde.

1. Om 200-dagars glidande medelvärde går över till att bli vågrät efter en nedåtgående trend, eller börjar vända uppåt, och samtidigt skär igenom dagskursen så tolkas detta som en köp-signal

(Bernhardsson 1996: 262-264)

2. Om aktiens dagskurs faller nedanför 200-dagars glidande medelvärde men det glidande medelvärdet fortfarande är uppåtgående så ska detta tolkas som en köp-signal.

3. Om aktiens dagskurs är ovanför 200-dagars glidande medelvärde och faller ner mot det glidande medelvärdet utan att den genomskär för att sedan stiga igen så ska detta tolkas som en köp-signal.

4. Ifall aktiens dagskurs sjunker mycket snabbt nedanför ett fallande 200-dagars glidande medelvärde så ska detta som en köp-signal. Denna köpsignal ska dock anses som kort signal eftersom man bör sälja aktien när den når upp igen till 200-dagars glidande medelvärde.

5. Om 200-dagars glidande medelvärde efter en stigande trend börjar lägga sig horisontellt på samma gång som dagskursen går igenom 200-dagars glidande medelvärde uppifrån ska tolkas som en sälj-signal.

6. Om dagskursen går igenom en nedåtgående 200-dagars glidande medelvärde samtidigt som den är nedåtgående, ligger kursen ännu under 200-dagars glidande medelvärde så är det en säljsignal.

7. Ifall dagskursen befinner sig nedanför en nedåtgående 200-dagars glidande medelvärde och söker sig upp mot den utan att skära igenom den för att därefter sjunka tillbaka ska det tolkas som en säljsignal.

8. Ifall dagskursen rusar hastigt ovanför en uppåtgående 200-dagars glidande medelvärde så ska detta tolkas som en kort sälj-signal eftersom kursen förmodligen kommer att leta sig tillbaks till 200-dagars glidande medelvärde.

Grenvilles metod kan tydas på ett mer enkelt sätt. Med hjälp av att utnyttja 5-dagars glidande medelvärde, 34-dagars glidande medelvärde samt 200-dagars glidande medelvärde så kan man använda sig av fyra stycken simplare regler. Dessa regler riktar sig mot två starka signaler samt två svaga.

Dessa är de regler som det handlar om.

1. Ifall 5-dagars glidande medelvärde går igenom 34-dagars glidande medelvärde nerifrån så ska detta tolkas som en stark köp-signal.

2. Ifall 5-dagars glidande medelvärde går igenom 34-dagars glidande medelvärde uppifrån så ska detta tolkas som en stark sälj-signal.

3. Ifall 5-dagars glidande medelvärde går igenom 200-dagars glidande medelvärde nedanifrån så ska detta tolkas som en svag köp-signal.

4. Ifall 5-dagars glidande medelvärde går igenom 200-dagars glidande medelvärde uppifrån så ska detta tolkas som en svag sälj-signal.

(Bernhardsson 1996: 262-264)

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:646351/FULLTEXT01.pdf>

2.4 Bollinger band

Bollinger band används för att ta reda på ifall en aktie är översåld eller överköpt. Med detta menas att om aktie är översåld så har priset sjunkit och man kan med hjälp av bollinger band avgöra om man ska köpa. Detta gäller även ifall aktien är överköpt, med hjälp av bollinger band kan du då avgöra ifall du ska sälja aktien eftersom priset kan falla.

Denna modell innehåller tre stycken band där mittenbandet visar det glidande medelvärdet (oftast på 20 dagars glidande medelvärde) efter vilket det över och det under bandet beräknas. Det övre bandet ska man se som ett motstånd och det undre bandet ska ses som ett stöd. Bryts det över bandet så ska man tolka att aktien kommer att gå in i en stigande trend.

Bryts det nedre bandet ska man tolka detta som att aktien kommer att gå in i en fallande trend.

Bild 4

<https://www.investing.com/charts/real-time-stocks-charts>

Egen modell

<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=1345916&fileId=2435226>

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:131548/FULLTEXT01.pdf>

2.5 Formationer

Det finns även andra grundläggande uppfattningar inom teknisk analys som hänvisar till speciella formationer. Den som använder sig av teknisk analys anser att marknaden minns. Eftersom som människor i grupp beter sig på ett visst vis avser detta område inom teknisk analys att man tyder dessa formationer och placerar regler för till vilket håll aktiekursen troligen kommer att gå beroende på vilken formation som man kan avläsa ur aktiekursen.

2.5.1 Huvud-Skuldra

En huvud-skuldra formation är en turn around-figur. Denna formation går även under namnet toppformation. Denna formation är ett exempel på en "strid" mellan starka säljare och svaga köpare.

Halslinjen kan se lite olika ut beroende på hur snabbt aktien har stigit för att sedan falla tillbaka för att än en gång samla lite kraft och gå upp lite i pris. Huvud-skuldra ska tolkas som en stark säljsignal, Men först efter att halslinjen har forcerats.

(Bernhardsson 1996: 270-271)

(Colburn Hardy 1984: 42-44)

Bild 5

<https://www.investing.com/charts/real-time-stocks-charts>

Egen modell

2.5.2 Upp och nedvänd huvud-skuldra

Upp och nedvänd huvud-skuldra fungerar på samma sätt som huvud-skuldra formationen. Denna är även känd som bottenformation. Denna figur indikerar på en ”strid” mellan starka köpare och svaga säljare. På samma sätt som i huvud-skuldra formationen kan upp och nedvänd huvud-skuldrans hals se olika ut beroende på hur snabbt aktiepriset har fallit.

Denna formation antyder att man ska köpa när halslinjen bryts i den andra skuldran.

(Bernhardsson 1996: 271-272)

Bild 6

<https://www.investing.com/charts/real-time-stocks-charts>

Egen modell

2.5.2 Dubbel- Och trippeltopp (Failure swing)

Denna formation signalerar ofta slutet på en trend samt början på en ny. En dubbel- eller trippeltopp formas när en aktie har stigit till ett visst pris för att sedan falla ner men vända upp till detsamma priset som den förra toppen. En dubbeltopp antyder att primärtrenden kommer att ändra och ska därför tolkas som en säljsignal, dock inte lika stark som en huvud-skuldra formation. Denna formation bestyrks både i Colburn Hardy C. (1984). *Trader's guide to technical analysis* samt i Bernhardsson, J. (1996). *Trading Guiden – allt du behöver veta om finansmarknaden*.

(Colburn Hardy 1984: 40-41)

(Bernhardsson 1996: 271-272)

<http://freetradingdownloads.com/Technical%20Analysis%20from%20A%20to%20Z.pdf>

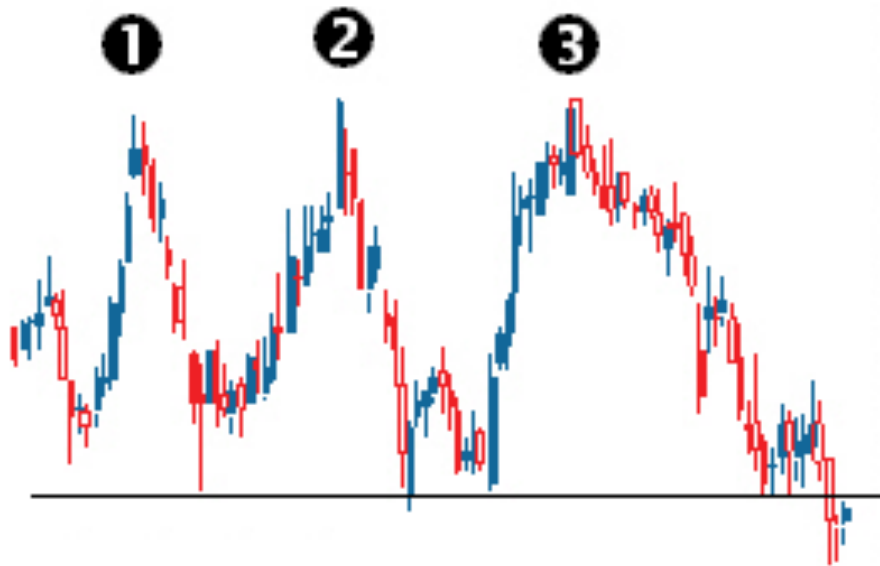

Bild 7

<http://www.investopedia.com/university/charts/charts9.asp>

2.5.3 Dubbel- och trippelbotten

En dubbel- eller trippelbotten fungerar på samma vis som en dubbel- och trippeltopp. Det som skiljer är att aktien faller ner till ett visst pris för att sedan vända uppåt men falla ner till samma nivå som den förra botten. Detta tolkas som en köp signal. I fall aktien bryter genom toppen, dock inte lika starkt som huvud-skuldra formationen.

(Colburn Hardy 1984: 40-41)

(Bernhardsson 1996: 274)

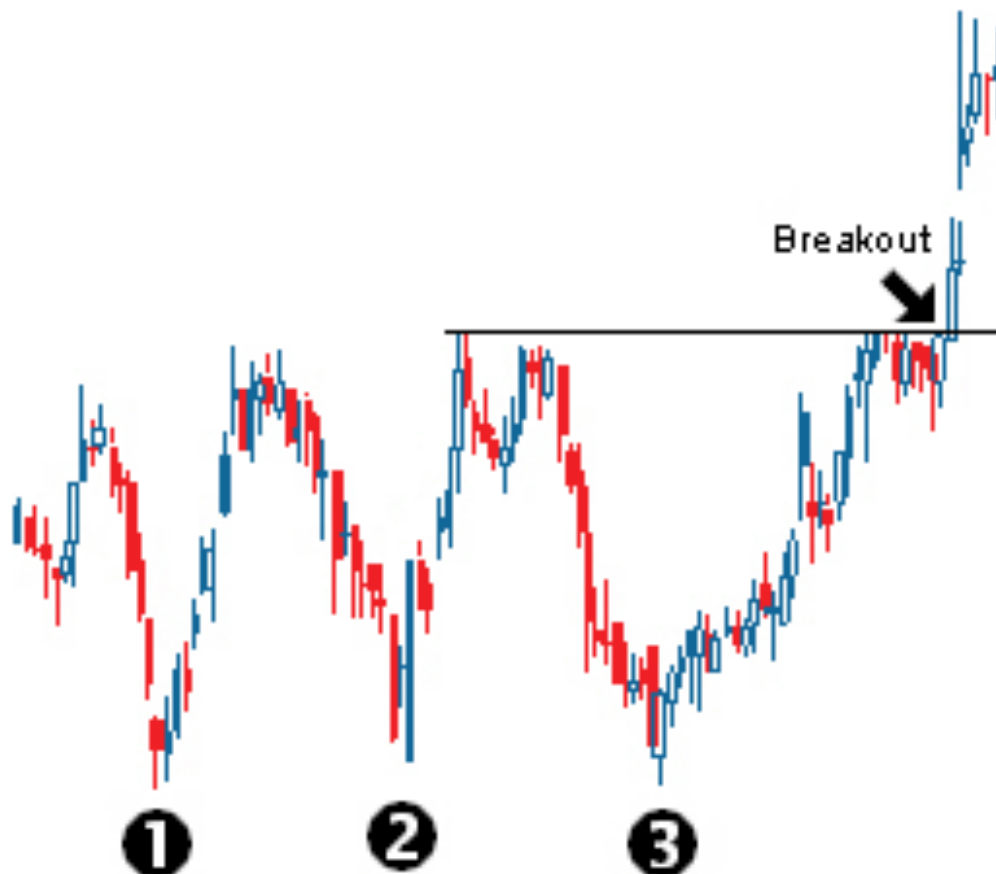

Bild 8

<http://www.investopedia.com/university/charts/charts9.asp>

2.5.4 Stigande rätvinklig triangel

En stigande rätvinklig triangel är en klar köpsignal ifall aktien går igenom motståndslinjen. Detta tolkas som att köparna är redo att betala mera för aktien då motståndslinjen prövas. Ju närmare triangelns spets kursen befinner sig, desto närmare är man ett utbrott. Då motståndet bryts kommer man att kunna se ett stigande pris för aktien. Denna teori hittar man både i Bernhardsson, J. (1996). *Trading Guiden – allt du behöver veta om finansmarknaden* och Colburn Hardy C. (1984). *Trader's guide to technical analysis* vilket bestyrker denna teori.

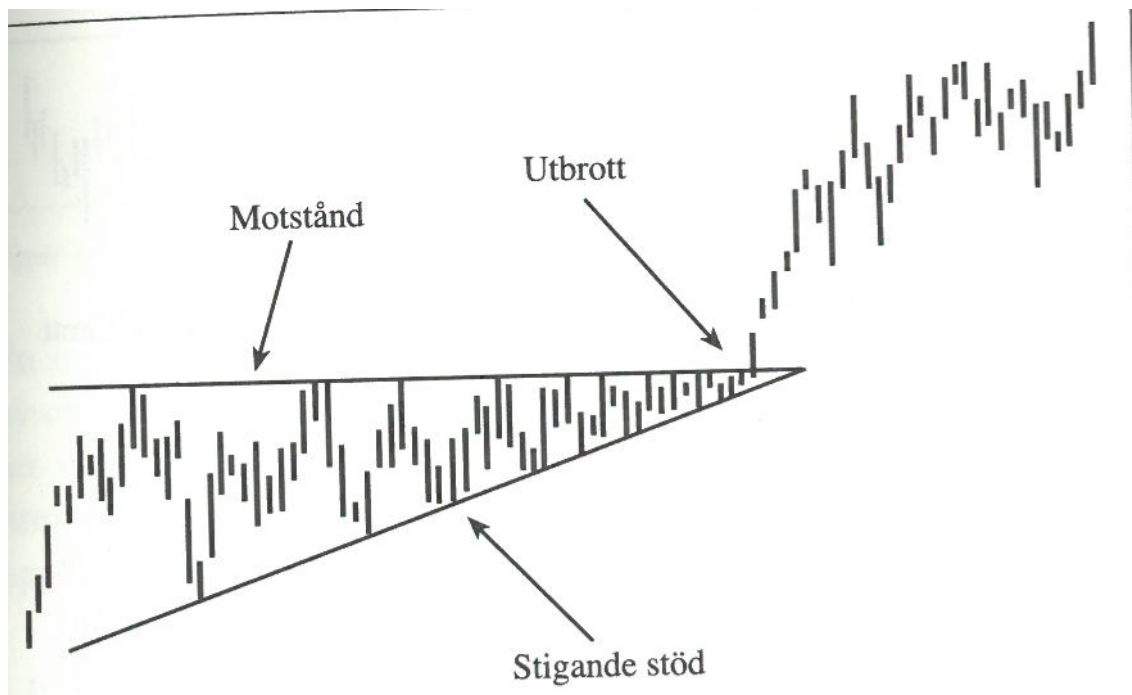

Bild 9

<https://www.investing.com/charts/real-time-stocks-charts>

Egen modell

(Bernhardsson 1996: 275)

(Colburn Hardy 1984: 46-47)

(Bernhardsson 1996: 275)

2.5.5 Fallande rätvinklig triangel

En fallande rätvinklig triangel fungerar på samma sätt som en stigande rätvinklig triangel bara att motståndslinjen är fallande och stödlinjen är vågrät

Desto närmare triangelns spets kursen befinner sig, desto närmare är man ett utbrott. Då motståndet bryts kommer man att kunna se ett fallande pris för aktien.

Denna teori hittar man både i Bernhardsson, J. (1996). *Trading Guiden – allt du*

behöver veta om finansmarknaden och Colburn Hardy C. (1984). *Trader's guide to technical analysis* vilket bestyrker denna teori.

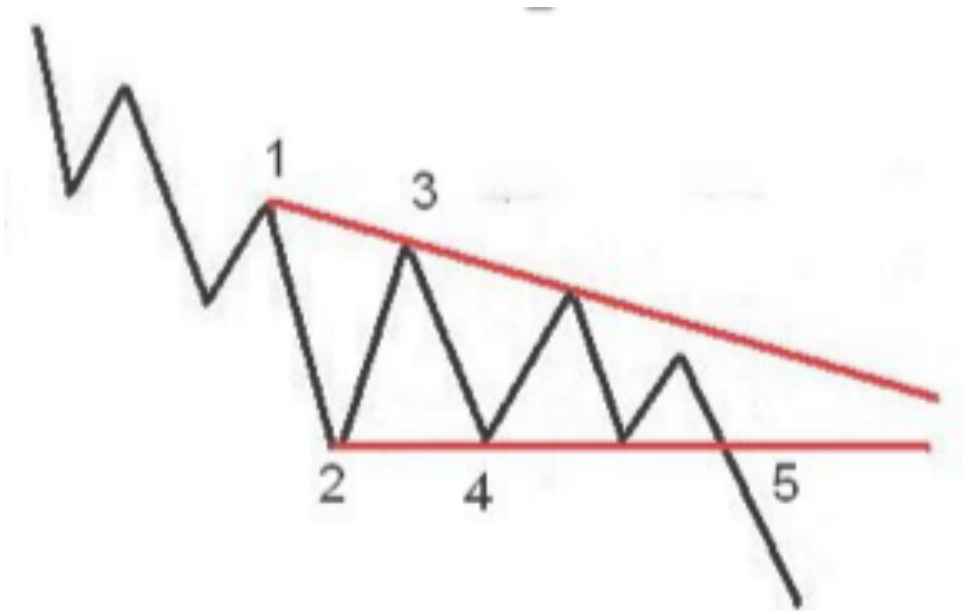

Bild 10

http://www.borstjanaren.se/images/article_images/img/image624.jpg

(Colburn Hardy 1984: 46-47)

(Bernhardsson 1996: 275)

Edwards, R.D, Magee, J (1992) *Technical analysis of stock trend* Bernhardsson, J. (1996). *Trading Guiden – allt du behöver veta om finansmarknaden*

2.5.6 Fallande kil

Den fallande kilen skapas ibland i en chart när en aktie är inne i en fallande trend. Detta tyds av en chartist som att aktien kommer att ändra trend och ingå i en

stigande trend. Denna kil skapas alltid i den riktning som aktien går. I detta fall i en nedåtgående trend.

(Bernhardsson 1996: 277-)

Bild 11

http://www.borstjanaren.se/images/article_images/img/image973.jpg

2.5.7 Stigande kil

En stigande kil skapas precis som en fallande kil ibland i en chart, fast i detta fall i en stigande trend. Denna kil tyds av chartisten att aktien är nära att ändra riktning och att aktien kommer att gå in i en fallande trend. Denna kil skapas alltid i den riktning som aktien går i. I detta fall i en uppåtgående trend.

Bild 12

http://www.borstjanaren.se/images/article_images/img/23_Kil%20stigande_01.JPG

2.6 Volym

Volym kan även beskrivas som omsättning, vilket betyder hur många aktier som byter ägare med varandra. Desto större volym i en aktie desto lättare är det att hitta köpare till dina aktier som du vill sälja. Man använder sig av volym i teknisk analys för att kunna "bekräfta" att ett pris är på väg mot ett håll ifall volymen i en aktie är stor. Hög volym behöver dock inte betyda att det finns många som vill köpa aktien utan det kanske är ett antal personer som handlar med många aktier.

Rockerfeller, B. (2011). *Technical Analysis FOR DUMMIES 2ND EDITION*

(Rockerfeller 2011: 43)

(Shaleen H, K: 2)

2.7 Aktieblankning

Man kan blanka en aktie när man tror att aktiepriset ska gå ner, genom att blanka kan man då tjäna pengar på en aktie som går ner.

Med att blanka en aktie menas att man lånar en aktie för att sälja till det nuvarande priset för att sedan köpa tillbaka den när priset har fallit och därmed kunna returnera den lånade aktie till långivaren. Vinsten kan inte beräknas i skillnaden mellan köp- och säljkurs som när man köper en aktie i tron om att den ska gå upp. Man får betala en viss procent för det totala lånade värdet man lånat aktier för. Olika mäklare har olika kostnader på sina så detta lönar sig att kolla upp innan man börjar göra dessa affärer.

<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=1344846&fileOid=2435302>

(Bernhardsson 1996: 269-281)

(Edwards and Magee 1992: 108-)

(Colburn Hardy 1984: 40-)

(Eng 1988:Shaleen H, K)

3. Metod

Jag har valt att undersöka tillämpning av teknisk analys vid köp av aktier samt om privatpersoner är villiga att köpa dessa signaler som man får fram med hjälp av teknisk analys.

Jag har med hjälp av olika källor fördjupat mig i hur de olika instrumenten fungerar.

Från arbetet ser man att jag har mest riktat in mig på formationer, stöd- och motståndslinjer samt trendlinjer för att försöka analysera olika aktier och hur de kommer att utvecklas. Formationer används för att kunna se lite längre fram hur prisutvecklingen kommer att utvecklas och motstånd och stöd används för att se den kortare prisutvecklingen.

Jag har i mitt teorikapitel beskrivit en rad olika formationer och instrument som kan appliceras på aktier. Man ska kunna ta hjälp av dessa instrument för att göra det lättare för sig att handla aktier och på så sätt inte behöva bland in den psykologiska sidan.

Man ser i min egen analys av Hansa Medical Ab hur priset har utvecklats. Jag har även köpt egna aktier i detta företag för att kunna se om man påverkas mentalt och känslomässigt. Det är enligt mig lättare att köpa aktier med hjälp av teknisk analys men desto svårare att våga hålla i aktier och rida på den så kallade "trenden". Här märker man att den mentala delen spelar en stor roll.

Själva undersökningen har delats ut via Twitter och e-post. På detta sätt valde jag att göra för att jag ska få så många svar, och från så många olika människor, som möjligt.

3.1 Kvantitativ metod

Jag har i min studie valt att använda mig av en kvantitativ undersökningsmetod. Jag valde kvantitativ metod eftersom den med större chans ger slumpmässiga val av personer och jag kan därmed inte påverka vem som svarar på enkäten i samma grad som om jag skulle ha använt mig av en kvalitativ undersökningsmetod och till exempel gjort intervjuer. Detta gör att insamlingen av resultaten får en bredare spridning. Fastän man använder sig av enkät som insamlingsmetod och sprider den elektroniskt är det ingen garanti för att de som svarar på enkäten är en heterogen grupp. Därför innehåller min enkät korta standardfrågor där man ska välja bland annat kön och ålder, för att jag på så sätt ska kunna få en uppfattning om de svar jag fått in besvarats av till exempel endast män som är 40 år eller kvinnor som är 20 år. Om svaren har en bredare könsfördelning och åldersspridning är svaren och resultaten inte lika lätta att generalisera.

Enkäten har endast funnits i elektronisk form eftersom den då blir lättare att sammanställa och går snabbare att administrera. En enkät i elektroniskt format gör också att enkäten får en snabbare och större spridning och resultaten från enkäten kommer in snabbare än om man t.ex. skulle skicka ut enkäten till specifika platser per vanlig post. Skulle enkäten ha skickats ut till på förhand utvalda platser kanske resultaten också skulle ha påverkats på så sätt att de som svarat på enkäten skulle ha kunnat vara mer likatänkande, höra till samma åldersgrupp eller ha likadan arbetserfarenhet.

Valet av att använda mig av enkäter föll också på att det är lättare för den som svarar att anpassa sina behov, detta gör att man inte behöver fylla i den direkt utan kan göra det när det passar en bäst. Enkäten kan fyllas i på kaffepausen på jobbet, på rasten i skolan eller på eftermiddagskaffet med marthorna.

Enkäter kan dock medföra vissa nackdelar.

Denna metod resulterar dock i att det inte medför någon intervjuareffekt, vilket betyder att jag inte kommer kunna läsa av personen som svarar eller dennes kroppsspråk vilket skulle kunna ha en inverkan på mig. Eftersom jag inte kan tolka svaren utgående från något annat än enkäten som blivit besvarad blir inte jag eller resultaten påverkade på samma sätt som om jag hade gjort intervjuer. I det här fallet skulle inte intervju som undersökningsmetod fungerat för mig eftersom min undersökning endast kräver specifika korta svar – undersökningen behövde inget utrymme för personliga tolkningsfrågor.

En annan utmaning med enkäten är att jag inte heller kan hjälpa den som svarar på frågorna ifall man har några frågor eller undrar över någonting. Enkäter gör det också omöjligt för mig att göra uppföljningsfrågor med de som svarat på enkäten eftersom min enkät inte krävde att man skulle ange kontaktuppgifter. Vissa frågor kanske inte passar i en enkät, som till exempel öppna frågor som skulle ge en för stor spridning på olika svarsalternativ. Med öppna frågor kan man eventuellt få nya idéer och tankar kring nya undersökningar, en djupare tolkning av personens svar och mer information. Jag ansåg ändå att min undersökning inte krävde öppna frågor och jag tycker att helhetsbilden över svaren jag fick in var lättare att analysera när det inte fanns några öppna frågor med fria svar som behövde analyseras.

En enkät blir också lätt tråkig för den som ska svara på den ifall den är allt för lång. Att ställa rätt antal frågor som inte är för långa samt hålla enkäten intressant för den som svarar kan vara en stor utmaning. Känns en fråga klumpigt formulerad kan man i värsta fall tappa den som tänkt svara på enkäten och inte få något svar alls. Frågorna ska kännas aktuella och intressanta för den som ska svara på enkäten. Om frågorna inte känns som att de är i tiden kommer också intresset för enkäten att svalna, någon kanske tänker att det inte är aktuellt.

Det som även kan orsaka problem är att man inte får tillräckligt med personer som svarar på ens enkät, det är lätt att inte svara på en enkät som man får per post, e-post eller utdelad i handen.

En av dessa orsaker kan vara att man helt enkelt anser att man inte har tid, eller man antar att det inte kommer att påverka enkäten ifall du väljer att inte svara på den. Tänker alla på detta sätt kommer du inte att ha några svar att utvärdera och analysera.

Språket är också viktigt när man utformar en enkät. Jag har försökt att använda mig av så kallade "vanliga" ord för att alla som läser och besvarar enkäten ska förstå frågorna. Jag har förstås använt mig av begrepp som rör området enkäten handlar om, men i övrigt har jag medvetet valt att inte göra språket för svårt.

I de egna analyserna som jag har gjort i min undersökning tillämpar jag metoderna som jag har beskrivit i den teoretiska delen. För att kunna gå in på djupet och lära mig vad teknisk analys är så har jag analyserat två utvalda aktier, detta för att se hur "enkelt" det egentligen är. Teknisk analys kan, ifall man snabbt skummar igenom det, se ut som att det är lätt att tillämpa. Man drar några linjer här och lite andra linjer där, köper vid den här linjen och säljer vid den andra. Alla kan rita in linjer i ett diagram och hoppas att man har prickat rätt. Teknisk analys kräver dock lite mer än detta.

Ingenting är någonsin 100% säkert eller garanterat för framgångsrika resultat, och man bör använda sin egen hjärna när man tar beslut baserat på teknisk analys. Med detta menar jag att man bör använda sunt förnuft och inte göra förhastade beslut. Man kan dock se att teknisk analys kan vara ett bra hjälpverktyg före man fattar ett beslut om man ska köpa eller ej, men oförutsägbara händelser kan alltid hända och som inte går att styra över.

I den första analysen har jag använt mig av stöd- och motståndslinjer samt den formation som kallas för huvud-skuldra formation.

I huvud-skuldra formationen som tolkas som en köpsignal, har jag sökt efter priser som agerat motstånd vart jag även ritat ut motståndslinjerna. För att få ut ännu mera av analysen som i detta fall har varit en köpanalys så har jag placerat egna pengar i aktien, detta har jag gjort för att få med den psykologiska biten som i min mening spelar in en stor roll. Den psykologiska inverkan på mig var att jag ville sälja direkt efter att man gjort vinst på investerat kapital. Det är just detta som jag anser är det svåraste, hur man ska veta när ska sälja. Ingen kan förutspå när en aktie har nått sitt högsta pris för att sedan börja vända neråt i pris, för det kommer den någon gång att göra. Men att våga rida på den så kallade trenden är något som man inte lär sig över en natt.

<http://www.ibl.liu.se/student/lararprogrammet/auo-pa/filarkiv-pa3/1.214383/EnktFrelsningOH.pdf>

<http://www.leduc.se/metod/Kvantitativochkvalitativmetod.html>

4. Analys

Teknisk analys av Hansa Medical AB - Köpsignal

Jag har gjort en teknisk analys på aktie Hansa Medical AB. Denna aktie är listad på den svenska börsen OMX Stockholm, small cap listan.

Man kan se på bilden att det har uppstått en upp- och nervänd huvud-skuldra formation. Som jag beskrev i teoridelen ska man betrakta detta som en köp signal. Man ser att köparna har pressat upp priset till 25,8 SEK där även motståndet befinner sig men orkade inte bryta igenom det. Aktien föll ner till ett lägsta pris på 23,4 SEK och tog ny fart för att bryta sig igenom motståndet och klättra upp till ett pris på 29,1 SEK där nästa motstånd finns. Man kan se i charten att nästa motstånd är vid 31 SEK.

Bild 13

<https://www.investing.com/charts/real-time-stocks-charts>

Egen modell

4.1 Teknisk analys av Cellavision AB – Säljsignal

Jag har även gjort en teknisk analys på aktien Cellavision AB. Även denna aktie är listad på den svenska börsen OMX Stockholm på small cap listan. Denna aktie har precis som jag beskrev i teoridelen bilden en huvud-skuldra. Med andra ord så ska detta tolkas som en säljsignal. Man kan se att köparna har samlat kraft bildat en skuldra som toppar vid 70,5 SEK. Aktien har fallit till 60,25 SEK för att samla ny kraft och bilda ett så kallat "huvud" som toppar vid 75,3 SEK. Efter detta har aktien bildat en andra skuldra vid 66,76 SEK för att sedan bryta sig igenom stödet vid 62,8 SEK och rasa ner till 46,5 SEK.

Bild 14

<https://www.investing.com/charts/real-time-stocks-charts>

Egen analys

5. Resultat

Den empiriska delen i mitt arbete kommer att bestå av en kvantitativ undersökning ifall människor är intresserade av att köpa köp- och säljsignaler som tagits fram med teknisk analys.

Jag valde att använda mig av kvantitativ undersökning för att jag ville ta reda på vad människor från olika yrkesgrupper anser om teknisk analys, samt att jag ville få ett så rättvisande svar som möjligt. Mitt val föll också på att använda mig av kvantitativ metod istället för en kvalitativ metod p.g.a det kan hända att man får exakt samma resultat ifall man bara intervjuar ett antal personer, eller helt olika. Nu har jag fått en bredare överblick om vad personer anser om teknisk analys.

Undersökningens mål

Jag vill ta reda på ifall den vardagliga människan är villig att köpa dessa tekniska signaler för att få en större avkastning på sitt sparande. Jag vill även se ifall den vardagliga människan är villig att betala för en tjänst för att ”lättare” kunna tjäna pengar.

Undersökningsmetod

Jag har valt att samla in all data genom att publicera en länk via twitter till min svarsblankett som har gjorts i Google Documents samt att skicka ut den via mail till mina arbetskamrater. Eftersom länken delas ut via Twitter och email kommer jag inte kunna kontrollera vilka som deltar i undersökningen. Detta gör att jag kan få svar från alla olika åldersgrupper och kön vilket gör att jag kan få en bredare överblick om vad folk tycker och tänker. Jag valde att dela länken via twitter och email för att nå ut till så många människor som möjligt, jag ville heller inte koncentrera mig på endast en målgrupp.

Människor oftast vill hitta ett sätt att tjäna så kallade ”lätta” pengar. Jag kommer dock att kategorisera svaren enligt ålder och kön för att få en överblick om vad

olika människor anser och tycker samt att det kan vara intressant hur olik människor tycker och tänker. Här kommer man kanske att se skillnader i svaren ifall beroende på om man studerar eller arbetar och utifrån det kanske er mer eller mindre villiga att köpa en sån här tjänst.

Dessutom har jag begärt mina följare samt stora twitterprofiler att dela denna länk (https://docs.google.com/forms/d/1qG0Cs4wweIz1Mt4TeOMbMX_wxd7V_a4Q-TRMDLkB4vCk/edit?usp=forms_home&ths=true) för att den ska nå ut till så många som möjligt. Och få mera svar att analysera vilket ger en bättre översikt av min undersökning. Eftersom Google dokumenter erbjuder ett lätt sätt att göra enkäter samt att de kan analysera alla svar genom automatiska sammanställningar gör detta att all datainsamling går smidigt och smärtfritt. Det blir även enklare för den som vill svara på blanketten eftersom man inte måste skriva för hand eller skicka svaren bifogade i ett mail, dessutom ser man realtidsstatistik under undersökningen.

Bilaga 1

Teknisk analys

Teknisk analys kan användas när man handlar aktier. Hypotesen är att marknader ofta följer vissa mönster som möjliggör prognoser. Man tittar på historisk data (t.ex. handelsvolym och prisnivåer) hur kursen har reagerat och med hjälp av olika instrument som teknisk analys erbjuder gör man köp- och säljbeslut.

*Required

1. Kön *

Man

Kvinna

2. Ålder *

18-27

28-37

38-49

50+

3. Yrke *

Studerande

Jobbar

Daytrader/Swingtrader/Investerare

Arbetslös/Pensionär/Annat

4. Har du hört om teknisk analys *

Ja

Nej

5. Tror du teknisk analys fungerar *

Ja

Nej

6. Skulle du kunna tänka dig att köpa köp- och säljsignaler som hjälp när du handlar med aktier (Svarade du nej, hoppa över fråga 7.) *

Ja

Nej

7. För vilket månadspris skulle du kunna tänka dig att prenumerera köp- och sälj signaler för?

10 euro

15 euro

20 euro

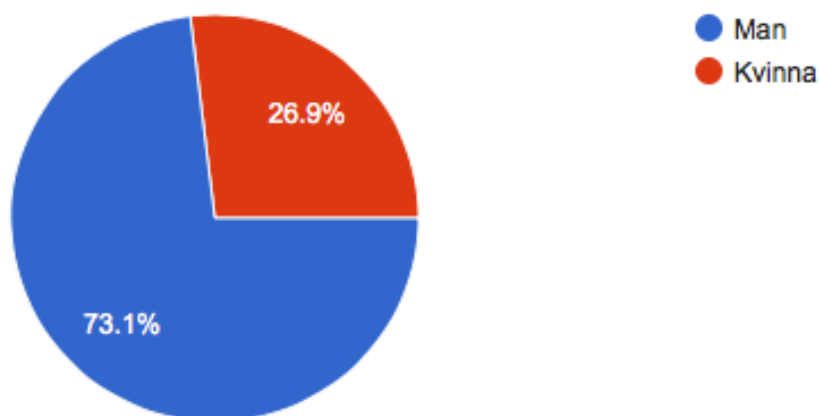
8. Skulle du kunna tänka dig att köpa denna tjänst ifall du fick pröva gratis i en månad *

Ja

Nej

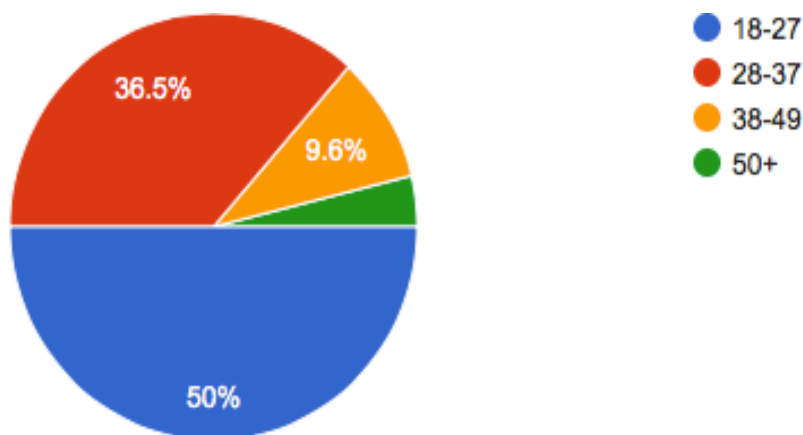
Analys av frågeformulär

Totalt har 52 personer svarat på min frågeblankett om teknisk analys. Av dessa har 38 personer varit män vilket motsvarar 73,1% av de svarande, 14 stycken har varit kvinnor vilket motsvarar 26,9% av de som deltagit i undersökningen.

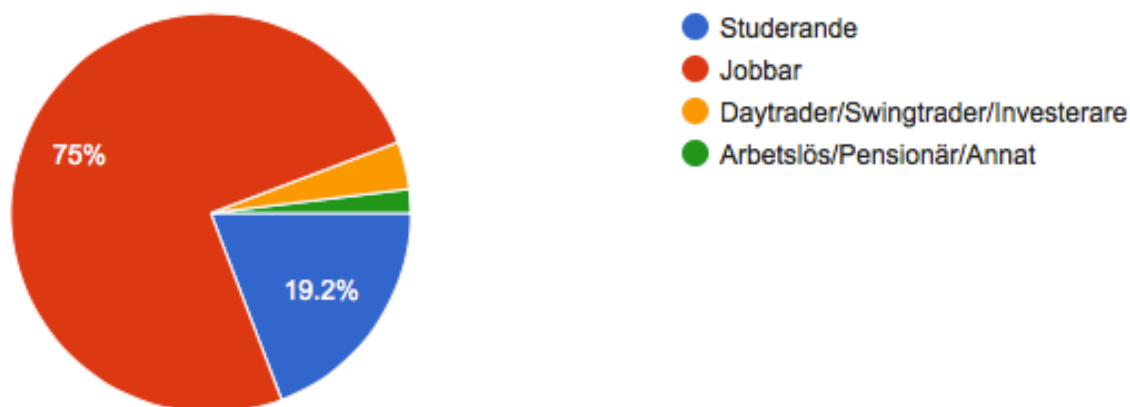
Bildanalys 1

Av alla som svarat har de flesta varit i åldrarna mellan 18-27 år, hela 26 personer vilket motsvarar 50%. 19 personer har varit mellan åldrarna 28-37 år, vilket motsvarar 36,5%. 5 personer har varit mellan åldrarna 38-49 år, vilket motsvarar 9,6 %. 2 personers har varit över 50+ år vilket motsvarar endast 3,8%.

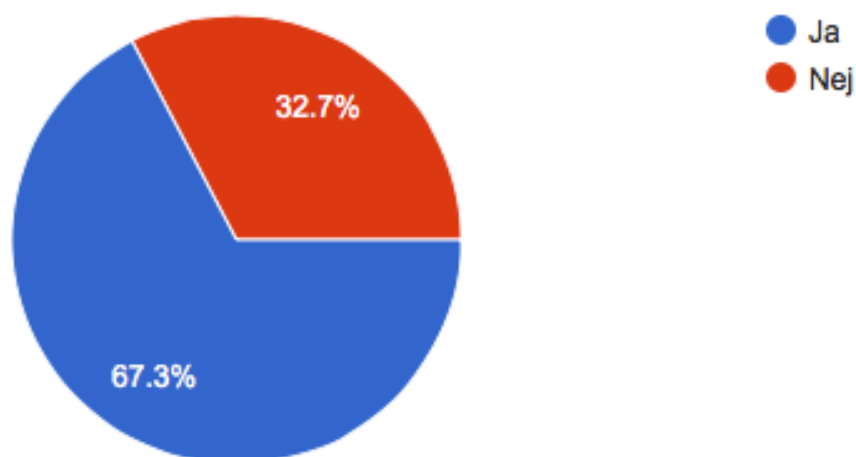
Bildanalys 2

Av alla som har svarat på mitt frågeformulär så jobbar 39 personer. Detta motsvarar 75%. 10 personer studerar, som motsvarar 19,2%. 2 personer har daytrading/swingtrading eller investerar i värdepapper som sin inkomstkälla, detta motsvarar 3,8 %. Endast 1 person är arbetslös/pensionär eller något annat vilket motsvarar 1,9%.

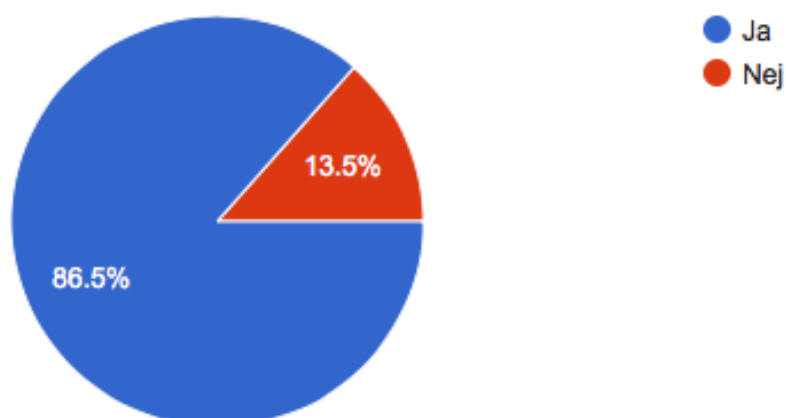
Bildanalys 3

Av de 52 personer som svarat på min enkät så har 35 personer hört om teknisk analys vilket motsvarar 67,3%. 17 personer hade inte alls hört om teknisk analys vilket motsvarar 32,7%.

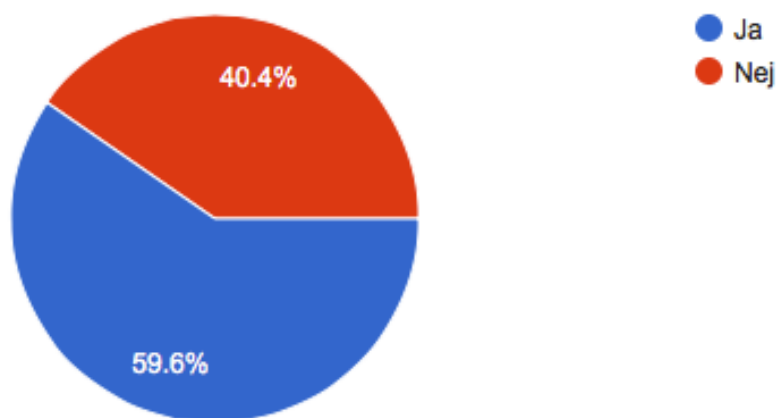
Bildanalys 4

De flesta av de som svarade trodde att teknisk analys fungerar som verktyg när man handlar aktier. Totalt trodde 45 personer, eller 86,5% att man kan använda sig av detta som hjälpmedel. Endast 7 personer trodde att det inte fungerar, detta motsvarar 13,5% av alla de som svarat.

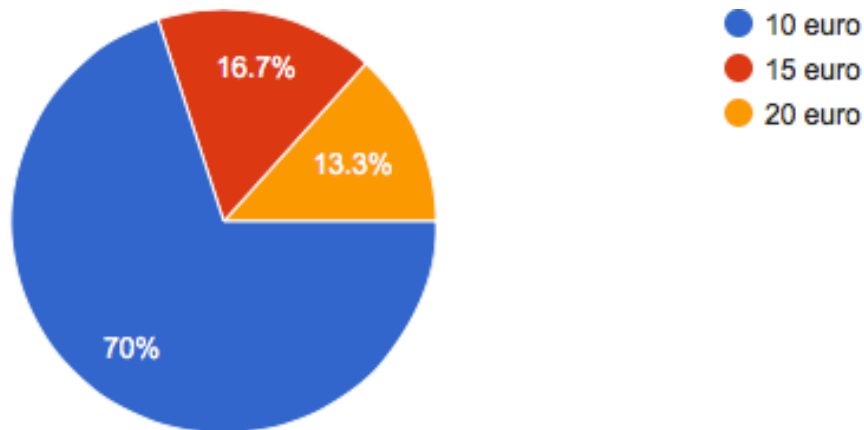
Bildanalys 5

31 personer skulle kunna tänka sig att köpa köp- och sälj signaler som tagits fram med hjälp av teknisk analys. Detta motsvarar 59,6% av de som svarat. 21 personer ansåg sig inte vilja köpa köp- och sälj signaler, vilket motsvarar 40,4%.

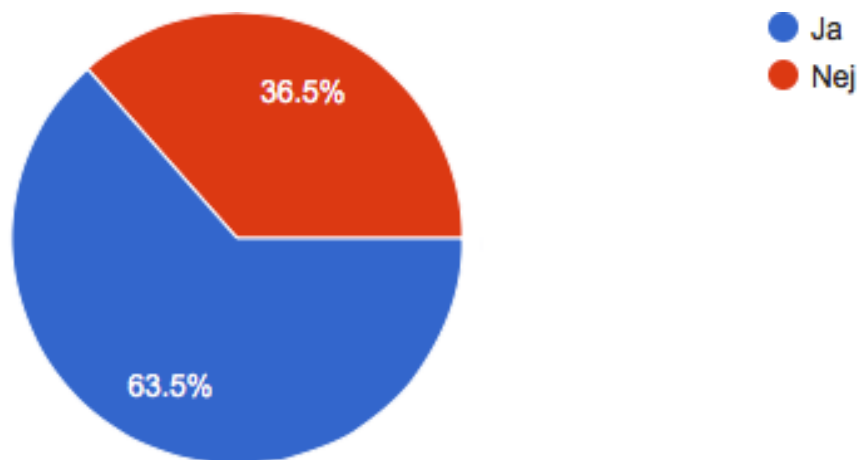
Bildanalys 6

21 personer kunde tänka sig att köpa köp- och sälj signalerna för 10€ i månaden. Detta motsvarar 70% av de svarande. 5 personer skulle kunna tänka sig att betala 15€ månaden för signalerna. Detta motsvarar 16,7%. 5 personer ansåg sig vara villiga att betala 20€ i månaden för dessa köp- och säljsignaler. Dessa 4 personer motsvarar 13,3%

Bildanalys 7

Av alla svarat på den sista fråga har 33 personer varit av den åsikten att dom skulle kunna köpa tjänsten ifall dom fick prov den gratis i en månad. Detta motsvarar hela 63,5%. 19 personer kunde inte se sig köpa denna tjänst fast dom fick prov den gratis en månad. Detta motsvarar 36,5%.

Bildanalys 8

6. Slutdiskussion

I den kvantitativa undersökningen som jag gjorde så fick jag svar från 52 personer. Jag hade hoppats på att jag skulle få mera svar via Twitter, när dessutom flera personer med tusentals följare hade delat min länk så antog jag att jag skulle få mera svar på min undersökning. Totalt så fick jag in 30 svar via Twitter och de resterande 22 svaren fick jag via email. Jag tror att en av anledningarna till att jag inte fick in så många svar var för att människor inte ”orkar” öppna en länk för att fylla i ett frågeformulär som inte kommer att ge dem någonting i gen löngd. Människor vill få ut nånting av det som man deltar och i denna undersökning tror jag att människor som är intresserade av aktier och teknisk analys valde att delta för att ta reda på och se hur andra människor har svarat i undersökningen. Åtminstone är det så här som jag tänker när någon ber mig fylla i ett frågeformulär. Jag vill att om jag deltar i en undersökning så skall det vara något som jag är intresserad av eller kan ha användning av i framtiden.

Över 50% av de som har deltagit i undersökningen är mellan 18-27 år och 36,5% har varit mellan 28-37 år. Detta tror jag beror på att länken till mitt frågeformulär som jag delade via Twitter så merparten av mina följare mellan dessa åldrar. Jag tror även att personer som spridit min länk via sina Twitter konton har följare som är i dessa åldrar. Eftersom jag även skickat ut mitt frågeformulär till en del kollegor vid mitt arbete, så har den större delen av dem svarande varit i denna ålderskategori eftersom detta även är medelåldern vid vårt företag.

De flesta som svarat på mitt frågeformulär har 75% haft vanliga jobb som sin primära inkomstkälla. Detta är nog det vanligaste sättet att tjäna sina pengar på idag, genom att vara anställd av ett företag. Det finns en del människor som t.ex. livnär sig på att köpa och sälja aktier, men detta är ganska så riskfyllt eftersom du behöver ha ett ganska så stort kapital som du kan handla för som ger dig en vinst som går att livnära sig på. I princip borde du ha så mycket pengar att hälften av

den totala summan skall räcka till att livnära sig på ett år och den andra delen skall du ha som möjlighet att investera i olika aktier för att försöka öka ditt kapital.

Detta beror på att det kan ta länge innan du börjar göra vinst, för vissa kanske det bara tar ett par månader och för andra flera år. Man brukar säga att man behöver mellan 20 000 – 30 000 euro i startkapital för att kunna leva på aktiehandel.

Denna summa är dock menad för att du skall ha på ditt konto hos din aktiemäklare, du måste då även tänka på att du skall ha någonting att leva för ifall du inte gör några vinster under dina tidiga affärer. Detta för att man ska kunna satsa tillräckligt med pengar för att göra vinst men även för att ha råd att förlora några affärer. Har du sagt upp dig från jobbet för att börja handla aktier och livnära dig på det så kan du ha detta som måttstock, Har du inte gjort någon vinst eller börja märka att du har hittat ett vinnande koncept inom ett år så kanske du inte skall hålla på med aktier på daglig basis. Då är det bättre att ägna sig åt så kallad värdeinvestering, med detta menas då att du investerar dina pengar med en längre sikt (kan gå upp till flera år) för att göra vinst och öka ditt kapital.

De flesta som svarat på mitt frågeformulär har 75% haft vanliga jobb som sin primära inkomstkälla. Det är nog det vanligaste sättet att tjäna sina pengar genom att vara anställd hos ett företag. Det finns en del människor som t.ex. livnär sig på att köpa och sälja aktier, men detta är ganska så riskfyllt eftersom du måste ha ett kapital att handla för samt göra vinst ifall du vill kunna leva på det. Alternativt ha ett separat kapital som du lever för innan du kanske börjar göra vinster på dina affärer. Man brukar säga att man behöver mellan 20 000 – 30 000 euro i startkapital för att kunna leva på aktiehandel. Detta för att man ska kunna satsa tillräckligt med pengar för att göra vinst men även för att ha råd att förlora några affärer. Man kan även läsa ut detta av svaren eftersom endast 2 personer livnär sig med att handla med aktier.

Eftersom merparten har svarat att man har hört om teknisk analys så kan man anta att människor försöker hitta olika instrument som man kan använda som hjälpmedel när man ska handla med aktier. Jag tror att detta kan bero på att det senaste året har det blivit "populärt" att handla på börsen och människor söker

andra alternativ att investera pengar i när bankerna inte har erbjudit sina kunder någon ränta på pengarna som man har på banken.

En annan orsak som kan ha gjort att människor har dragits till börserna är att i princip bara har gått uppåt det senaste året. En del kan tro att det är bara att köpa aktier och sedan så "förvarar man dem i byrålådan" och säljer till ett högre pris i framtiden. Detta är ofta ett återkommande scenario när börserna är het och alla tycks göra vinster på sina affärer p.g.a. Det är ofta här som människor börja undersöka vad man kan använda sig av för hjälpmedel när man köper aktier.

Man kan även se i svaren att de flesta tror att teknisk analys fungerar. Detta kan bero på att fast man själv inte har använt sig av teknisk analys så har man på något sätt kommit i kontakt med det och sett andra som använder sig av det och tjänat pengar med hjälp av detta. Detta kan leda till att man gärna vill tro att det finns ett instrument som gör det "lättare" att handla aktier och på så sätt tjäna pengar.

Det som skiljer sig är att fast man tror teknisk analys fungerar så är steget lite större att ta för att man ska börja köpa köp- och sälj signaler. Endast 31 personer är villiga att köpa dessa signaler gentemot 45 personer som tror att teknisk analys fungerar. Man kan anta detta beror på att folk anser att man kan själv göra sina analyser om när man ska köpa och sälja aktie och därmed tycker att köpa dessa signaler är lite som att kasta pengarna i sjön. Varför ska man betala för något som man kan göra det själv.

Hela 21 personer kunde tänka sig att prenumerera på köp- och säljsignaler men då är man endast villig att betala 10 euro för denna tjänst. 5 personer ansåg sig vara villig att betala 15 euro för dessa signaler och endast 4 personer är beredd att betala 20 euro för denna tjänst. Jag antar att folk inte tror fullt ut på teknisk analys, detta grundar jag på att eftersom de flesta endast är villiga att betala 10 euro för denna trots att den kan hjälpa dig att öka avkastningen på dina investeringar avsevärt. Eftersom 10 euro är en så relativt låg summa för en månads prenumeration så tolkar jag detta som att man kanske är villig att testa men man tror inte fullt ut på det.

Det kan även bero på att man kanske kan tänka sig att betala 10 euro i några månader för att själv lära sig och kopiera av den som man prenumererar av och sedan börja göra egna analyser som man då skulle ha tillgång till gratis.

För att få en överblick över hur öppensinnade de svarande är valde jag att lägga som sista fråga ifall dom skulle kunna tänka sig att börja prenumerera på denna tjänst om du skulle få testa på den gratis i en månad. Det som man kan utläsa från resultatet är att antalet som är villiga att köpa denna tjänst steg från 31 personer till 36 personer. Jag tolkar detta som att för att kunna locka kunder till en ny produkt eller tjänst så måste man vara villig att ge någonting åt kunden som gör den intresserad och villig att testa. Att pröva något nytt och främmande och som du kanske inte alls förstår dig på så är du inte villig att betala för. Detta kan applicera på flera olika produkter och tjänster och du behöver bara gå in i en vanlig matvaruaffär och du kommer stöta på personer från olika företag som erbjuder smakexemplar för att locka nya kunder till deras nya produkt. Har du en bra produkt som fungerar så kommer du att få kunder, men du måste vara bara att arbeta för det och satsa eller offra något för den. I detta fall är detta då att du erbjuder tjänsten gratis i ett visst antal veckor för att nya kunder skall kunna testa den och se om det verkligen fungerar.

Om jag skulle göra en ny undersökning inom samma ämne så skulle jag nog förmodligen välja att intervjua människor som jobbar inom branschen. Genom att göra en kvalitativ undersökning så skulle jag kunna gå in mera på djupet och få en bättre förståelse för hur det fungerar i verkligheten. Det skulle vara intressant att veta om banker och institut använder sig av teknisk analys eller om det är något som används mest av privatpersoner som handlar aktier på daglig basis.

Källor

Bernhardsson, J. (1996). *Trading Guiden – allt du behöver veta om finansmarknaden.*

Colburn Hardy C. (1984). *Trader's guide to technical analysis*

Edwards, R and Magee, J. (1992). *Technical analysis of stock trends*

Shaleen H, K (1992). *Technical analysis & Options strategies*

Eng, William F. (1988). *The Echnical Analysis of Stocks, Options & Futures
Advanced Trading Systems and Techniques*

Rockerfeller, B. (2011). *Technical Analysis FOR DUMMIES 2ND EDITION*

<http://freetradingdownloads.com/Technical%20Analysis%20from%20A%20to%20Z.pdf>

<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=1345916&fileOid=2435226>

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:131548/FULLTEXT01.pdf>

<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=1344846&fileOid=2435302>

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:646351/FULLTEXT01.pdf>